

dilo in se je zavrnilo, ker imamo že itak pol preveč takih pajzelnov na Jesenicah in na Savi. Ravno tako se je tudi zavrnila ista prošnja g. Josepine Podpač. Občinski uslužbenci se zavarovajo pri penzijskem in nezgodbenemu zavodu. Dalje se je podelilo več obč. ubožcem znatna mesečna podpora. V pondeljek 18. t. m. smo imeli sejo radi obrtne nadaljevalne šole. Prav krasno je govoril g. nadučitelj Sedlak o potrebi in nujnosti te šole. Vsi predlogi so se enoglasno sprejeli in se bode z podukom, kakor hitro se nova šola zgradi, pričelo. Pri temu si bode največ zaslug g. nadučitelj Sedlak pridobil! — Ako ne pride jutri večer obč. „Mežako“ je konec najne ljubezni! Tako je pisala neka jeseniška inteligentna frajla nekemu železnič. uslužbencu, kateri je grozoviti „Germanenfresser“! Gotovo se je potem ta gospod svojo slovansko kri z ono slovansko gospico pod „Mežako“ prav dobro ohladil, osebito ker je tam še obilo snega!!! — Neki zasebni delavec se je v kolodvorski restavraciji toliko „Abschnicelnov“ najedel, da mu je še v isti noči želodec počil in je umrl. To so namreč g. dr. Kogoj konstatirali. — Ker dobimo od vseh strahov vprašanja, kedar da bodo že na Jesenicah nove občinske volitve, še enkrat pripomnimo, da tega sami ne vemo. Stvar je namreč v božjih rokah g. barona Božidarja Švarca, kateri bode pa reč rešil, kedar bodo to g. dr. Šušteršič pripustil! Kranjska dežela je sedaj črna in temna ko noč in moramo že toliko časa potrpeti, dokler imata prvo besedo imenovana oba gospoda. Ker se pa časi in s tem tudi ljudje preminjajo, imamo še vedno upanje, da se bodo tudi enkrat na Jesenicah nove obč. volitve vršile, če ne preje pa prav gotovo v drugem stoletju!

Iz Jesenic. V pondeljek 28. aprila t. l. smo imeli zopet komisijo radi 8 razredne skupne slovenske ljudske šole na Jesenicah. Ker se Jeseničani in Savčani niso zedinili, da se nova šola med Jesenicami in Savo na parceli industr. družbe zgradi, je postala projektirana in že od ministertva dovoljena 4 razrednica za Savo pravomočna in se bode ta šola v kratkem na Savi zgradila. Nemška šola se pa že v jeseni na Savi v 6 razredno razširi. Proti te uredbi ni noben rekurz več dopušen.

Štajerski kmetje!

Deželni zbor štajerski stopi menda junija meseca zopet skupaj, da prične svoje delovanje. Od tega zasedanja je jako veliko odvisno. Kakor znano, razbila je

prvaška obstrukcija

deželni zbor in je s tem napravila velikansko škodo ljudstvu. Podpore, subvencije, denarji za zgradbe, za regulacije, za brezobrestna posojila itd., vse to je prvaška obstrukcija vrgla v vodo. Prvaški poslanci pa hočejo še naprej onemogočiti delo v deželnem zboru. Še naprej hočejo povečavati vašo bedo!

Kmetje!

Naše potrpežljivosti mora biti enkrat konec! Mi zahtevamo od slovenskih poslancev, da takoj

nehajo z obstrukcijo.

Kajti edino potem je mogoče, da dobimo vse to, kar zahtevamo in potrebujemo. Kmetje! Zbirajte se na shodih in odpošiljajte prvaškim poslancem rezolucije, da naj ponehajo z obstrukcijo. Zahtevajte od vaših občinskih zastopov, da isto storijo! Nobeno nasprotno zavijanje vas naj ne moti.

Proč z obstrukcijo!

Poslanci morajo se pokoriti ljudski volji!

Novice.

Varujte se pred nepoštenimi agenti! Te dni se je vršila pri deželni sodnji v Gradcu zanimiva tožba. Tožiteljico je zastopal mariborski advokat g. dr. Mravlag. Stvar je zelo podučna in jo hočemo vsled tega obširneje popisati. Alojz Kralj, bivši deželni pismonoša v Mekotnjaku pri Ljutomeru bil je zavarovan za slučaj smrti

pri neki zavarovalni družbi (Nationale Unfallversicherungs-Gesellschaft) na Dunaju. Spravil ga je k temu agent te družbe Magdič, ki je obenem knjigovodja v prvaški posojilnici v Ljutomeru. Seveda se je Kralju takrat vse mogoče obljubilo, tako, da je sedel na lim. Zavarovan je bil za slučaj smrti na 2000 K. Dne 2. svečana t. l. ob 2. uri zjutraj šel je Alojz Kralj v Ljutomer k svojemu gospodarju, pekovskemu mojstru Kukovcu, da bi tam prevzel pecivo in je raznesil odjemalcem. Na tej poti imel je Kralj prekoračiti 9 malih mavstov. Bilo je to zelo nevarno, kajti sneg je ravno kopnel, voda pa je bila povsod visoka. Vkljub temu je prišel Kralj srečno čez vseh 9 brvi. Zjutraj ob 8. uri pa so našli Kralja neposredno pred Ljutomerjem v Štavnici utonjenega. Na tem kraju je mala steza ob vodi, ki teče tam okroglo 2 metra globoko pod stezo. Steza sama je bila pokrita z zmrznjenim snegom, noč pa je bila temna in deževna. Kralj je gotovo zdrsnil in padel v vodo. Poskušal je vun priti, kakor so to sledovi dokazali, ali posrečilo se mu ni in moral je utoniti. Marija Kralj, soproga ponesrečenca, ki je vboga kočarica v Mekotnjaku, naznanila je to nesrečo še isti dan (2. svečana) preje omenjenemu agentu Magdiču. Ta Magdič je poleg tega njen sosed in gre dan za dnevom v ljutomersko posojilnico. Agent je kočarici in njenemu sinu Antonu Kralju tudi rekel, da je nesreča takoj brzoglavno generalnemu zastopu zavarovalnice v Gradec naznanil in da ima vdova nekaj čez 2 K za telegram plačati. Dne 14. svečana pa je dobila Marija Kralj od tega glavnega zastopa naznanilo, da se ji ne bode nič izplačalo, češ, da je bil Kralj pijan in je v pijanosti ponesrečil. To je bilo seveda popolnoma neresnično in žena je vsled tega po dr. Mravlagu tožbo vložila. Pri obravnavi pa je zavarovalnica tudi dokazala, da je prišlo naznanilo o nesreči šele dne 7. svečana v rekomandiranem pismu agenta Magdiča. Glasom pravil zavarovalnice pa se izplača zavarovalno svoto le tedaj, ako se nezdgo tekom 48 ur naznani. Magdič je dobil sicer še na dan nesreče nalogo, da napravi to naznanilo. On je tudi rekel, da je telegrafiral. Ali vse to ni bilo resnično. Šele 7. svečana je ta prvaški agent odposlal naznanilo in je bilo to že prepozno. Zaradi brezvestnosti in nemarnosti tega agenta bi torej Marija Kralj zdaj niti vinarja ne dobila. Le vplivanju dr. Mravлага se je posrečilo, da je zavarovalnica vendar dovolila 1200 K plačila. Ostalih 800 K pa bode žena zdaj pri brezvestnem agentu iskala, ki gotovo ničesar nima in se bode gotovo branil, plačati škodo, ki jo je vsled svoje nemarnosti nesrečni in težko prizadeti ženi napravil. . . . Opozarjamo kmete na ta kričeči slučaj! Kdor se pusti zavarovati, naj preje vsa določila pregleda. In kadar se zgodi nesreča, naj jo vsakdo takoj sam v rekomandiranem pismu ali telegramu zastopstvu zavarovalnice naznani. Agentom Magdičeve sorte naj se ne zaupa, kajti taki ljudje imajo sicer vedno polna usta obljub in narodnjaških fraz, ali slovensko ljudstvo so ti ljudje še vedno v blato spravili!

Kulturna dejstva. Dr. H. Pfaundler objavlja velikost števila takih oseb, ki ne znajo ne pisati ne brati (analfabetov). Pri temu je prišel do sledečih zanimivih zaključkov: Na zgornjem Avstrijskem je analfabetov 0,90%, na Tirolskem 1,24%, na nižnjem Avstrijskem 1,23%; na Štajerskem pa že 3,92%, na Koroškem 5,74% in na Kranjskem 5,01%. Žalostno dejstvo je torej, da ravno v pokrajinah, kjer bivajo Slovenci, živi največ analfabetov. Vzrok temu žalostnemu dejstvu je iskati v nesrečni prvaški politiki. Prvaki se borijo z nevarno ošabnostjo za visoko šolo, oni imajo čep kup srednjih šol, — ljudsko šolo pa popolnoma zanemarjajo. Zato imamo veliko preveč slovenskih uradnikov, advokatov, duhovnikov in veliko premalo navadnih ljudi, ki znajo brati in pisati. V prvaško univerzo bodejo potemtakem analfabeti zahajati morali. . . . Ej vi prvaki, ako imate res toliko srca za ljudstvo, potem mu dajte potrebne izobrazbe, ki je danes začetek in konec vsacega napredka!

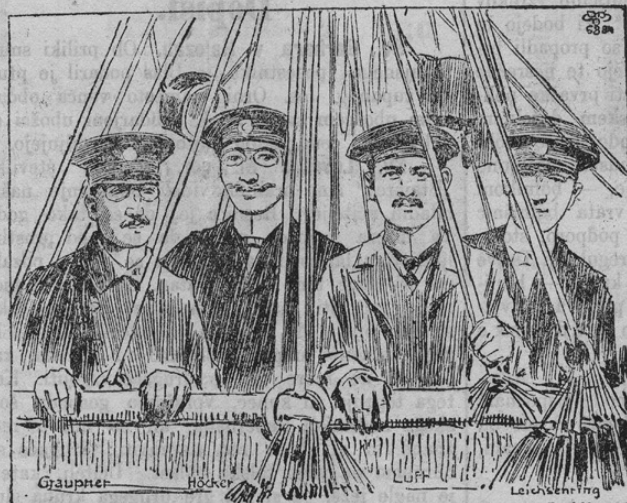
Iz Spodnje-Stajerskega.

Vbogi „Štajerc“! Pobožni farizeji, ki zavajajo resnico v posameznih farskih listih, imajo „Štajerca“ posebno na „piki“. Odkar urednik „Štajerca“ ptujskim črnim dopisnikom ni hotel veselja napraviti, da bi umrl, divjajo ti možaki kakor turški derviši. Seveda je „Štajerc“ vsega kriv, kar se v Ptuj in sploh širom sveta godi. Menda je tudi „Štajerc“ kriv, da imajo nekateri ptujski duhovniki tako pikantne „romane“ vesti, da je joj. Morda te „romane“ enkrat objavimo in svet se bode še bolj čudil, kakor se je čez Vavpotičeve „Liebsbriefe“. Ako bodejo črni dopisniki svoje obrekovanje in zavijanje nadalje prakticali, pustili bodeimo vse obzir in vso „prijateljstvo“. . . . V Ptuj je precej pripadnikov protestantovske veroizpovedbe. Ti protestanti so imeli pred kratkem shod in zdej je že „Štajerc“ temu kriv in je že naš list „protestantovski“. Oj ti derviši ti! Vera je stvar, ki nima v politiki nič opraviti in po našem mnenju naj vsakdo po svoji poti v nebesa pride. Na Avstrijskem imajo vse vere ednako pravico celo turška ni vun vzeta. Nas vse to nič ne briga. Kar se pa tiče naše pobožnosti, je gotovo boljša, kakor „morala“ gotovih celibaterjev v Ptuj, ki smrdi že do nebes. Adio!

„Narodni dnevnik“ ima v Ptuj ubadesteg poročevalca, ki sliši travo rasti in planke živigati. Zadnji politični kaplanček presega tega dopisna v vsakem oziru. Ni toraj čuda, da je ravno v tem nesrečem celjskem listu največ časnokarskih „rac“ in največ naravnost otročjih oslari. Samo ob sebi umevno je, da meče „Narodni dnevnik“ vsako lumparijo, ki se v Ptuj dogode Nemcem v obraz. Zadnjič so neki pokvarjeni otroci kradli. „Narodni dnevnik“ pa že v tem zmislu poroča, kakor da bi bili ti tatinski otroci „nemčurji“. Ali dotični duševni revež, ki polceljski list z izbruhi bolanih svojih možgan, se je grozovito opek. Pri tej ptujski tatvini namreč Drogenikova družina najbolj očrtna. Ta družina je skozinskoz slovenska. Otok, ki zna tako krasti, čeprav je šele 6 let star,

Ponesrečeni balon.

Že v zadnji številki smo poročali o veliki nesreči zrakoplova „Delitzsch“. Ta balon se je dvignil v zrak in nesrečno v gondoli štiri osebe: trgovec Karla Luft (iz Bitterfelda) zrakoplovec Leuchseurni trgovec Hoecker in Graupner iz Leipziga. Balon je prišlek nesreči v nevihto in grozni visočini je vanj strdvdarila. Ko se je to zgodilo bil je balon 2000 metrov visoko. Padel je bliskoma dale in so bili seveda vsi štiri ponesrečeni mrtvi. Naša današnja slika kaže te štiri ponesrečene moše v gondoli svojega balona. Nesreče zrakoplovih se zadnje čase grozovito množijo.

Die tödlich verunglückten Insassen d. Ballons „Delitzsch“

torej na „slovenski“ način vzgojen. Povemo to pa samo zaradi tega, da celjski gospodje svojega ptujskega dopisuna enkrat pošteno za ušesa primejo, pa naj bodo potem ta dopisun advokat ali pisar ali profesor ali študent ali vrag ali karkoli hoče. Žalostna resnica je, da se največ lumparj v Ptuj v „narodno-slovenskih“ hišah zgodi. Ako „Narodni dnevnik“ ne bode miroval, posvetili bomo prav temeljito v ta brlog. Tudi mi vemo marsikatero pikantne osebnosti . . .

Kaj je, gospodine Ozmeč? Kakor znano, spadata ptujsko-ormožka slovensko-klerikalna poslanca med tiste možje, ki so raje tihi, nego da bi se trudili. Regulacija Drave je ustavljena, deložnobska obstrukcija je napravila velikansko škodo ravno v tem volilnem okraju, — Ozmeč in Meško pa molčita in spita doma za pečjo. Kaj neki to pomeni? Ali sta se morda že naveličala poslančevanja? Ali sta morda dovolj lovork nabrala? Ali pa sta morda dobila od kakšne strani tiho komando, da naj jezik za zobmi držita . . . Listi poročajo namreč, da je kaplan dr. Korošec na klubovi seji Ozmeča in Meškota tako grozovito oštel in ozmerjal, da nista imela niti enega dobrega lasu več. Govori se, da je Ozmeč celo svoj mandat odložiti hotel; kajti temu „simplem Landpfarrer“ ni šlo v glavo, da bi se moral zdaj, ko je poslanec, klanjati pred Korošcem, ki je vendar kaplan in prefekt. Ozmeč se pa zelo moti, ako misli, da bode on Korošca ukrotil. Korošec je danes gospodar klerikalne stranke in kdor se ne pokori, dobi broc, pa čeprav je žegan . . .

Reichl pred sodnijo. Razmere na ptujskem kolodvoru so že tako daleč dovedle, da morajo železniški uslužbenci poštenjaka Reichl pred sodnijo priganjati, da tam svoj dolgi jezik zagovarja. Opetovano že smo povedali, kakšno stališče zavzema ta gospod napram svojim uslužbenecem. Ako jih ne more denuncirati, no, potem jih na drug način šikanira ali pa deluje tako, da se jih prestavi. V kratkem času, odkar je Reichl tu v Ptuj, je bilo že troje uradnikov prestavljenih. Ali to temu možakarju še vedno ni dovolj. V svojem dunajskem žargonu psuje tudi poštene delavce na predren način, tako da se je to čuditi, da mu še nikdo ni na lici mesta tako odgovoril, kakor to zasluži. Uspeh delovanja Reichlna je v tem kratkem času ta, da ga nikdo ne mara, ne v mestu, ne v družbi, ne na kolodvoru. Vse mu obrača hrbet, ako se Reichl pokaže . . . Med žrtve svojega nasilnega postopanja sme Reichl tudi ekspedijenta g. Gross pristevati, ki je bil zaradi njega v Maribor prestavljen. Mislijo bi se, da ga bode Reichl vsaj zdaj pri miru pustil. Ali ne, tudi zdaj izpušča še svoj strup nad njim. G. Gross pa se je teh šikan naveličal in je Reichlna pred sodnijo poklical. Tožil ga je namreč, češ da je Reichl pred kratkem enkrat na kolodvoru zaklical: „Sperrt's alles zu, der Gross ist da!“ (Zaprte vse, Gross je tukaj.) Kdor pozna Reichlove maniere, bode gotovo verjel, da je mož to rekel. Ali pred sodnijo je Reichl seveda tajil. Dejal je, da se ne ve spominjati, da bi te besede rabil, da je to pač mogoče, ali žaliti ni hotel nikogar itd. Rekel je tudi, da hoče s svojim personalom v miru živeti. Oj ti grdo farizejstvo ti! Človek, ki zna tako dobro denuncirati, ki je že tri družine iz Ptuja spravil, ki je delavce psoval na nesramni način, ta človek, ki se mu vsakdo na kolodvoru izogiba, pravi da hoče v miru živeti. Čas bi pač bil, da bi „v miru“ živel, to pa kot — penzionist. Tekom razprave je bil tudi prometni kontrolor g. Koschera zaslišan. Rekel je m. dr., da Reichl tožitelja ne more videti. Nadalje je povedal, da predno je prišel Reichl v Ptuj, ni bilo nikdar pritožb čez uslužbenca. Zdaj pa je teh pritožb na cele koše. (Seveda, g. Neumann ni imel nobene sposobnosti za denuncijanta!) Zanimivo je tudi, da se Reichl v posebni knjižici še zdaj natanko vpisuje, kdaj pride g. Gross v Ptuj. Celi privatni detektiv je ta „gospod“! Nadalje omenimo še, da je imel Reichl grozovit strah, da bi se g. Gross kot priča zaslišal. Sodnik je to tudi odklonil. Reichl pa je globoko vzdihnil, kajti drugače bi prišla marsikatera lepa epizoda na dan. Ker priče niso točno izpovedale in so govorile očividno pod vtisom Reichlne navzočnosti, je bil ta oproščen. S tem seveda njegova nedolžnost ni dokazana. To pot se je Reichl še izmuznil, ali prišel bode čas, ko bode tudi njegovi slavi konec.

Pa so le dobri Nemci. V Gradcu je otvoril ptujski slovenski zdravnik dr. Bela Stuhec gostilno, v kateri prodaja vina iz svojih goric. Svoji k svojim, — ali to velja le za slovenske kmetje; slovenski gospodje lahko delajo kar hočejo.

Vinska kriza na spodnjem Štajerskem postaja dan za dnevom bolj občutna. Iz vseh strani se nam poroča, da imajo vbogi kmetje vse kleti z vinom polne, medtem ko ne pride kupec od nobene strani. Mi ne bomo danes preiskavali vzroke te žalostne gospodarske nesreče. Ali nekaj hočemo pribiti. Že od septembra l. 1908 naprej smo pisali in svarili prvače, da naj nikar ne razširjajo gonjo proti nemščini in Nemcem, ker s tem našim pokrajinam v gospodarskem oziru grozovito škodujejo. Prvaški listi pa so se našemu svarilu rogali. Hujskali so naprej in zapeljani fantje so napadali posamezne Nemce. Posledica pa je bila, da so — kupci izostali. Zdaj jamrajo tudi prvaški listi in kličejo vlado na pomoč. Ja, tudi vlada ne more prisiliti kupcev, da bi prihajali. Vi prvaki ste s svojo brezvestno gonjo odpodili kupce, vi ste krivi, da se našemu kmetu vedno slabše godi. Naj se pogleda prvaško politiko od katere strani se hoče, vedno je ta politika globoka nesreča za slovensko ljudstvo. In preje si ne bode to slovensko ljudstvo svoj položaj zboljšalo, dokler ne požene svoje voditelje čez vse gore . . .

V cerkev, al ti pa dam eno za vuh! Iz Rogatca nam poročajo napredni možje: V nedeljo 17. t. m. bilo je v Rogatci pri pozni maši toliko ljudi, da so, kateri so kasneje prihajali, zunaj ostajali, posebno ker je bilo toplo predpoldne. Med temi zunaj sta bila tudi dva v nogah bolehnata fanta, katera sta se na cerkveno obzidje vsedla. Ko ju je mož korajže g. dekan zapazil, je pridvil ko podivjan in je enega teh fantov tako po obličju udaril, da se je revež skoraj pod obzidje prevrgel. Ko je tam korajže pokazal, je zapazil nekega Hrvata, pridriral do njega in zavpil: „Kaj, ti pa idi rajši k Spornu „Štajerca“ brat, ko pa da tukaj sedi; v cerkev, al ti še tebi dam eno za vuh.“ Ne vemo, kaj mu je ta Hrvat zažugal, da je ko blisk skočil od njega in mu je korajža odpadla. Zunaj navzoči ljudje so se kar glasno pogovarjali in protestirali proti temu postopanju pri hiši mira božjega. Ali je Kristus tako svoje ovce v svojo čredo klical? Kedaj je Kristus poganjal katero ovco s cerkve v gostilno? Ko bi na obzidju takrat sedela tista ki ima par ljubeznivih listkov od korajžnega gospoda, gotovo bi bil on bolj ljubezniv, kaj — — Zatorej gospod dekan, ne prenaglo ven s korajžo, ker bi Vam je še znalo zmanjkati. Za drugič pa vemo, da je vse eno, če gremo „Štajerca“ brat, ali pa v cerkev, ker nas sam g. dekan tako uči. Zato pa „Živio Štajerc!“

Občinske volitve v Možganjih pri Ptuj so se vršile pred kratkem. In bile so presneto čudne. Dobil smo celo vrsto pritožb in kmetje v občini so zelo razburjeni ter drug drugega povprašujejo: ali za našo občino ne velja cesarska postava? Vložil se je tudi priziv proti tem volitvam, kajti dandanes ne živimo več v časih, ko so posamezni mogotci ljudstvo pod svojo peto tlačili. Poroča se nam, da pri volitvah v tej občini ni bila volilna lista tako razporejena, kakor določa to postava. Ako župana ni bilo slučajno doma, kar se opetovano zgodi, potem ni mogel nikdo to volilno listo vpogledati. Nadalje se celo vrsto volilcev, ki plačujejo svoj davek pošteno in redno, ni vpisalo v volilno listo; to pa samo zaradi tega ne, ker ti volilci ne ližejo pete gotovim mogotcem. In vkljub temu, da so ti volilci svojo pravico zahtevali, jih vrhovni modrijan ni vslišal. Nadalje so bili nevolilci, za ušesmi mokri fantički, na volišču in celo v volilni sobi. Tako ni imel v volilni sobi mladoletni županov sin prav nič opraviti. In vendar se je muzal tam okoli kakor kaplan okoli fajmoštrove kuharice. Z eno besedo: v Možganjih vladajo še turške razmere, katerim se bode pa kmalu konec naredilo. Časi so minuli, ko so veljali privilegiji posameznikov več kot državljanske pravice vseh. In mi bomo že odločno ljudske zahteve zastopali. Svaka sila do vremena!

„Krškanska“ ali klerikalna ljubezen. Posesnik Kostonjevec v Možganjih pri Ptuj prišel bode čisto gotovo v nebesa. Zakaj? No,

zato ker ima enega sina-duhovnika. In ta sinček pozna tako izvrstno božje zapovedi, da se ga zamore svetopisemskim učenjakom pristevati. Posebno dobro se baje na ono lepo zapoved razume, ki pravi: Spoštuj očeta in mati . . . No, nam je to končno deveta briga, kajti oče Kostonjevec že ve, kako je vzgojil sinčka Kostonjevca. Povedati smo hoteli le to, kar govori hudobni jeziki po Možganjih. Ti hudomušni jeziki pravijo namreč, da je sinček Kostonjevec, ki je fajmošter tam sv. Jurju, pred kratkem enkrat očital lastnemu svojemu očetu tatvino. In nadalje pripovedujejo, da je oče Kostonjevec svojega sina vsled tega ne posebno krščanskega očitanja skozi vrata vrgel. Mi seveda ne moremo trditi, da so vse te govorce do pičice resnične. Ali nekaj je na tej stvari, nekaj smrdi, smrdi, — in upamo, da nam oča Kostonjevec to pojasni. Kajti to vemo že dolgo, da govori duhovniki prav radi na četrto božjo zapoved pozabijo . . .

Posojilnica v Framu (Frauheim) je samo ob sebi umevno prav hudo „slovenska“. Svoje prvaško „narodnjaštvo“ pa kaže v prvi vrsti s tem, da — slovenskim kmetom prav dobro računati zna . . . Po našem mnenju so vse prvaške posojilnice ednako malo vredne. In vsaka teh žalostnih „posojilnic“ rešuje slovensko ljudstvo na svoj posebni način. Kar se tiče omenjene posojilnice v Framu, prav lahko trdimo, da zna za člane svojega načelnikstva prav imenitno, prav mastno rajtati. V rokah imamo račun te posojilnice v dveh izbrisnih pobotnicah. Iz tega spisa je razvidno, da računa framska posojilnica za eno izbrisno pobotnico skupaj 14 K 85 vin. (!!). Od te svote pride na koleke 5 K, na poštnino 41 vin, na poveritev 1.44 K. Celih osem (8) kron pa si zaračunata člana predstojništva za „pot“. Hmhmm! Noben minister nima boljše plače nego predstojniki framske posojilnice. Za vsak izbris 4 krome! En predstojnik zamore 10 izbrisov na en dan prevzeti in zasluži na ta način v par urah 40 kron . . . Pač lepe razmere! Člani plačujejo v „slovensko“ to posojilnico, — voditelji pa grabijo in grabijo, da se jim žepi polnijo . . . Vse za blagor naroda, — hahahaha!

Napredna zmaga. Na dravskem polju se kmetsko ljudstvo vedno bolj zaveda svojih pravic in svoje moči. Ljudstvo prav dobro ve, da leži bodočnost le v gospodarskem delu. Zato se ne briga več za prazne fraze gotovih klerikalnih možicov. Pred kratkem so se vršile občinske volitve v Cirkovcah. Klerikalci so napačili vse moči in slaboznani kaplan Melhior Zorko, katerega junaštvo smo že opetovano popisali, je skakal okoli, kakor da bi imel živo srebro v sebi. Pa vse ni nič pomagalo. Volilci so izvolili v pretežni večini može odločno naprednega mišljenja, na čelu jim vrlaga g. Kušarja. Vkljub temu, da niso vsi izvoljeni naši pristaši, marveč so tudi nekateri člani „narodne stranke“, nas ta izid veseli. Občina je dokazala, da ne mara za brezplodno politiko sovraštva in nasilja. To naj pa tudi vsi pustevarje. Kajti politike v gradnem navadnem zmislu besede ne potrebujemo v Cirkovcah. Tudi ne, ako prihaja iz celjske „narodne stranke“. Cirkovce hočejo mirni napredek na gospodarskem polju in može se bodejo znali braniti hujskarije, pa naj pride od katere strani hoče. Toliko smo hoteli povedati. V ostalem pa čestitamo vrlim volilcem v Cirkovcah, da se niso pustili od nikogar zapeljati. Živeli naprednjaki!

Župnik Sušnik — obsojen. Dolgo je trajalo, ali zdaj je vendar le prišlo. Župnik Sušnik iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici je obsojen kot človek, ki nagovarja h krivi prisegi. Kakor znano bil je Sušnik zaradi zapeljavanja h krivi prisegi svoj čas obsojen na štiri mesece težke ječe. Mož je seveda rekuriral, dokler je šlo. Ali vsi njegovi rekurzi so bili odbiti. Zdaj je tudi zadnja instanca, kasijsko sodišče na Dunaju odbila rekurz in potrdila prvo sodbo. Sušnik je torej obsojen na 4 mesece ječe, ker je vkljub svoji duhovniški suknji neumne ljudi h krivi prisegi napeljavajal. Žalostni je ta slučaj in z bengalično lučjo razsvetljuje grde razmere v farovžih politikujočih duhovnikov. Nočemo generalizirati in vreči blato na celi stan. Ali to je pribita resnica: čim bolj politikujejo duhovniki, tembolj propadajo v moralnem oziru. Kako globoko je ta Sušnik padel, tega nam pač ni treba iz novega popisavati.

Vse, kar smo mu mi v našem listu očitali, je bilo do pičice resnično. Sušnikovo življenje je stalo pred našimi očmi kakor veliko gnojišče. Kaj so farani v Črešnjevcu vse storili, da bi jih cerkvena oblast rešila tega pohujšivega kutarja, ali vse zastoj. Sušnik je bil moralno propadel človek; ali bil je tudi izborni priganjač klerikalne politike. In zato so ga pustili v Črešnjevcu. Saj je sam iz prižnice to trdil! Potem pa je prišla njegova nesreča. Sušnik je ženske pretepeval in potem h krivi prisegi napeljal. In sodnja ga je morala obsoditi. Človek bi mislil, da bode cerkvena oblast takoj Sušnika odstranila. Ali ne! Vkljub temu, da je bil ta mož že na 4 mesece ječe obsojen, smel je še nadalje sv. mašo brati. On, ki je ime Božje sramotil, ker je napeljal k smrtnemu grehu krive prisega, — on je smel še naprej v cerkev zahajati, pred oltar stopiti in s tem verska čutila vseh poštenih ljudi žaliti. Ali cerkvena oblast ni premislila, kako velikansko pohujšanje je, ako stopi krivoprisežnik pred Božje obličje? Samoumevno je seveda, da je bil Sušnik tudi do zadnjega hipa „vestni“ dopisnik mariborskega „Slov. Gospodarja“, v katerem je sam sebe hvalival in svoje farane napadal. „Slov. Gospodar“ se ne sramuje, da ima med svojimi dopisniki krivoprisežnike. Prepričani smo, da bode Sušnik celo iz ječe temu „katoliškemu“ listu dopisaval, ako mu to psvetna oblast ne prepove. „Slovenski Gospodar“ postal je torej glasilo krivoprisežnikov. Čestitamo! Upamo, da je zdaj afera Sušnik končana. Ponovno trdimo, da smo mi bili prvi in edini, ki smo tega farizeja v pravi luči pokazali. Seveda, leta dolgo smo se proti njemu borili in duhovniška oblast nam ni hotela verovati, da ta človek omadežuje obleko Božjega namestnika. Zdaj nam pač veruje, zdaj, ko se je zgodilo velikansko pohujšanje. . . . Slučaj tega bivšega župnika Sušnika naj bode živ „memento“ za tisto cerkveno oblast, ki ceni duhovnike žalibog le po njih politični sposobnosti. Pazite, gospodje, kajti taki slučaji škodujejo veri bolj kot vsi krivoverci! Pazite, kajti enkrat bode te dajali odgovor!

Nevarnost kranjskih lesnih trgovcev. Pod tem naslovom piše „Marburger Zeitung“: Čudno je, da se doslej v varstvo deželnih interesov ničesar ukrenilo ni. Dokaz, kako se v tem oziru postavlo prezira, je sledeči slučaj: Za sodnijskoma okrajoma Marenberg in Slov. Gradec nahajajo se veliko gozdno posestvo, ki je bilo enkrat lastnina g. J. pl. Gasteiger, postalo je l. 1909 skupno za glažuto Josefstal lastnina lesnega trgovca Lenarčiča iz Kranjskega. Ker uslužbenci glažute pod novim nezmožnim vodstvom niso mogli izhajati, se je kmalu delo ustavilo. Zdaj je Lenarčič začel svoj glavni namen izvrševati: Brezobzirno gozdove podirati in jih potem svoji usodi prepuščati. To se je že v veliki meri zgodilo. Velikanske plošče gozda se je posekalo v največjem neredu. Od lanske spomladi do poletja se je podrlo več tisoč debel, medtem ko ležijo ostanki (veje, viški, odpadki) tam okoli in tvorijo prava zbirališča gozdu nevarnega mrčesja. Ker se tudi v pravem času ne podira, prepreči se vzlet semena. Vsled napačnega sekanja sta mraz in sneg gozde tudi popolnoma uničila. Zlasti Struca kaže sliko, kako daleč zamorejo brezvestne roke krasni gozd pripeljati in kako potem natura to grozno delo še nadaljuje. Predpise gozdne postavse se ednostavno prezira ali pa se jih zavija. In tako gre nesreča naprej, dokler ne bodedo imeli tudi v teh krasnih pokrajinah — kranjskega Krasa s svojimi skalami. Še poznejši rodovi bodejo pod tem dejstvom trpeli. Omenimo še, da na tej celi veliki gozdni posesti ni nastavljen noben državno izkušeni gospodar in je sploh vsa osobje nezadostno. Lovci ima naslov gozdarja, nadgozdar ima le mali delokrog, ker ni samostojen in so mu roke vezane. Naj gre pozneje vse v nič, da se le v sedanjosti na roparski način (Raubbau) kolikor mogoče denarja iz gozdov potegne. V bivši glažuti je zdaj magacin lesnega oglja, kjer imajo razni delavci opravila. Stavbeno stanje poslopja je že nevarno; pred kratkem padla sta dva težka troma doli; k sreči nista nobenega človeka zadela. Ali tudi tukaj se prezira postavso, dokler ne bode par družinskih očetov ubitih. Oblast se pa prav nič za te razmere ne briga, menda zato ne, ker je premalo državnih oseb za gozdarsko

nadzorstvo. Pozneje se bode seveda vse to grozno maščevalo — ali prepozno!

Razmere v Hrastniku so postale v zadnjem času že take, da jih je primerjati onim na Turškem. Od Roševe bande nahujskani fantiči, preoblečeni v garibaldinske srajce, mislijo menda res, da se bode že celi svet pred njimi tresel. In oblast tega ne vidi, ali pa je preslaba, da bi temu konec napravila. Tolovaji v vrstah hrastniško-trboveljskih „narodnjakov“ so na progo rudniške železnice kamenje naložili. Le srečnemu slučaju se je zahvaliti, da se je ta zločinski napad pravočasno opazil in da ni najdlje 30 oseb svojo smrt. Pričela je sodnijska preiskava. Mi smo seveda naprej vedeli, da se ne bode ničesar dognalo. Kajti zgovorjeni tolovaji ne bodejo drug drugega izdali. Vrani ne izkljuje vrani očesa. In zato se je morala preiskava končati. Gospodje pri sodnji naj bi Roša in njegove sinove vprašali, kje je krivec? Ti jih gotovo poznajo. Kajti v Roševem taboru, v Roševi krčmi se vse te lumparije skuhajo. . . . Komaj je bila javnost malo nad tem slučajem pomirjena, ko so zopet nekateri hrastniški „sokoli“ grozili in streljali z revolverji na nemške „turnerje“. Ti se tega seveda tudi niso pustili dopasti in so se razgrajče menda pošteno preklotali. Čez par dni pa so pisali prvaški listi, da so „turnerji“ sokolčke napadli in kamenovali. Prišlo je do sodnijske razprave, pri kateri so pa bili vsi oboženi „turnerji“ oproščeni. V nobenem oziru se ni moglo njih krivdo dokazati. Radovedni pa smo, kaj bode oblast zdaj s sokolskimi revolver-junaki storila. Ali bodejo taki mladeniči morda res pravico imeli, streljati na ljudi, kakor na vrabce? Ali bode vlada čakala, dokler se kakšna nesreča ne zgodi? Ali imajo ti fantiči sploh pravico, streljati in nositi revolverje? Na vse to zahtevamo odgovora! Roševoga trinoštva v Hrastniku mora biti konec!

Radovedni smo, ali bodejo prvaški listi svoje laži o hrastniških nemških „turnerjih“ zdaj popravili, ko so bili ti oproščeni in se je pred sodnijo njih nedolžnost izkazala. Mislimo, da bodejo ti listi zdaj kričali nad sodniki, ker so ti po pravici in ne po želji prvaških tolovajev sodili. . . .

Fajmoštrovi psički. Fajmošter Muršec ima par psičkov, ki imajo to navado, da ljudi grizejo in jim hlače trgajo. Zato je bil fajmošter na 10 K globe obsojen in je moral tudi hlače plačati. Pobožni gospod se je pritožil, pa mu ni

nič pomagalo. Ja, ja, tudi žegnani psički so podvrženi postavi. . . .

Sejem v Pekelskivasi. Piše se nam: V ponter z delek, 2. majnika se vrši v Pekelskivasi na koturni lodvoru Poljčane veliki živinski sejem. Živino a Sejem posestniki so vabljeni, prav v obilnem številu. Živino na sejem prignati, ker se ne bo vstopnina rec. (štandgeld) pobirala; povrh pa dobi vsaki zaveč vsako goved, katero ta dan na sejem postavi. Huza ali prižene, pol litra dobrega domačega vina peljastonj. Da bode dosti kupcev prišlo, zato skrbi vodtiriti. . . .

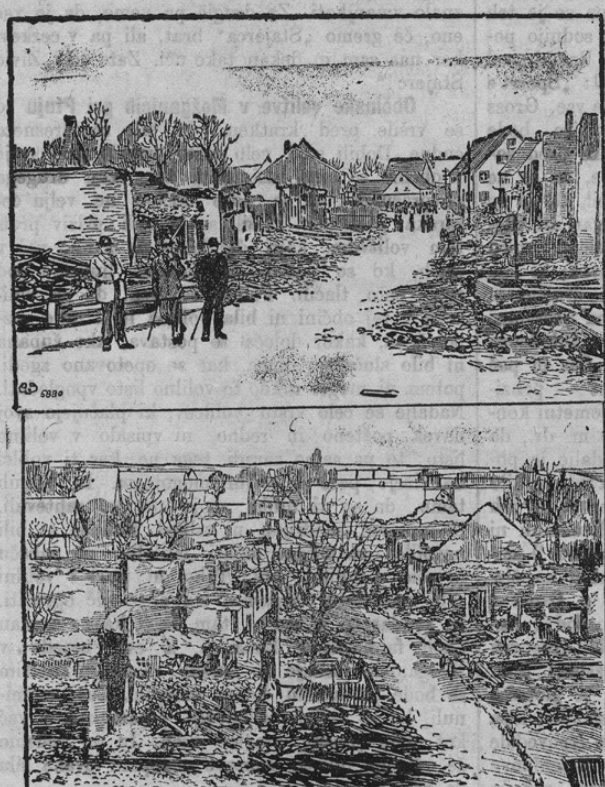
Letni sejem v Ptuju, ki se je vršil preteklo soboto, dne 23. aprila, se je prav dobro obnesel. Živine se je prignalo: 350 kosov konj, 992 km kosov govede. Trgovina je bila pri navadnih cenah prav dobra. Tudi kramarski sejem ni bil slab. Prihodnji živinski in svinjski sejem se bode vršil dne 4. maja t. l.

V Šoštanju so otvorili 21. aprila novo hišo za ubožce. Kakor znano, je g. Woschnagg star. ob priliki cesarjevega jubileja na velikodušni način sklenil, da daruje trgu hišo za ubožce z malo bolnišnico. Občinski zastop je ob tej priliki g. Franca Woschnagg tudi častnim občanom imenoval. V novem poslopju zamore stanovati skupaj 8 vbojih družin v 16 sobah. Poleg tega imajo še lepi vrt in travnik na razpolago. Plemeniti dobrotnik si je pač za večne čase zaslužil hvalo cele občine. Čast mu!

Pozor! Vsi advokati v Ptuju so sklenili, da od 1. maja t. l. naprej uvedejo v svojih pisarnah popolni nedeljski počitek. Ob nedeljah torej ne bode nobena advokatska pisarna v Ptuju več odprta, na kar opozarjamo kmete.

Novo gostilno v Ptuju so otvorili s 1. majom nasproti minoritskega klčtra. Gostilno je prevzel g. Fr. Strohmeier, ki je znan kot izborni krčmar in jako priljubljen pri kmetih. (Več glej v inzeratu današnje številke.)

Premije za viničarje. Mariborska podružnica kmetijske družbe razdelila je sledečim viničarjem za večletno službovanje pri enem in istem gospodarju premije: Franc Frass (32 let pri vinogradniški šoli) 30 K; Johan Puchmann (29 let pri Böhmu v Framu) 30 K; Franc Tscheppe (25 let pri dr. Raku v Rosbahu) 25 K; Franc Poscharnik (25 let pri pl. Bitterl v Gamsu) 25 K; Johan Hammerl (19 let pri gošpej Knezda) 20 K; G. Komar (14 let pri vinogradniški šoli) 20 K. Čestitamo vrlim tem možem, ki so svojim gospodarjem tako zvesti in pravi vzor za kmetijske posle.

Bilder von der Brandkatastrophe in Böhmenkirch.

Veliki požar v Böhmenkirchu.
V vasi Böhmenkirch na Würtemberskem je divjal pred kratkem velikanski požar, ki je večji del vasi popolnoma uničil. Nepredvidne otroške roke so požar povzročile. Neki 6 letni deček je namreč pred očetovo hišo zažgal kupček slame. Plamena pa so takoj tudi slamnato streho hiše zažgali. K nesreči je bil hudi veter, ki je zanetil ogenj po celi vasi. V hipu so se na več kot desetih strehah pokazala plamena. Skupno je pogorelo 73 poslopj in je ogenj napravil za okroglo 600.000 markov škode. Naše slike kažejo nesrečno vas po požaru.

oooooooooooooooooooo
Ali si se že naročil „Štajerca“?
Vsaka kmetska hiša mora ta list imeti!
oooooooooooooooooooo

